

Sygn. akt IV P 72/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2018r.

Sąd Rejonowy w Giżycku IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Bożena Makowczenko

Protokolant st. sekr. sądowy Justyna Kurzynowska-Lubecka

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2018r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z powództwa **C. G.**

przeciwko **Wojskowej Komendzie Uzupelnień w G.**

o odprawę emerytalną

1. Zasądza od pozwanej Wojskowej Komendy Uzupelnień w G. na rzecz powoda C. G. kwotę 17.270,64 zł (siedemnaście tysięcy dwieście siedemdziesiąt 64/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15.02.2018r do dnia zapłaty z uwzględnieniem kolejnych zmian stopy procentowej.
2. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 864 zł (osiemset sześćdziesiąt cztery złote) tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powód był zwolniony.

Sygn. akt IV P 72/17

UZASADNIENIE

Powód **C. G.** wnosił w pozwie o zasądzenie na jego rzecz kwoty 17270,64 zł tytułem odprawy emerytalnej wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia zwłoki w zapłacie do dnia zapłaty.

Wskazywał w uzasadnieniu, że z dniem 31 sierpnia 1997r. zwolniony został z zawodowej służby wojskowej i z dniem 1 września 1997r. uzyskał emeryturę wojskową. W związku z zakończeniem służby wojskowej, na podstawie art.84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w zw. z art. 17 ustawy o uposażeniu żołnierzy, otrzymał odprawę stanowiącą gratyfikację za służbę wojskową w okresie od 20 października 1965r. do 31 sierpnia 1997r.

Jako emeryt z dniem 1 września 1997r. podjął zatrudnienie w Wojskowej Komendzie Uzupelnień w G.. Z dniem 31 września 2017r. rozwiązał umowę o pracę na podstawie porozumienia stron przechodząc ze statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta wojskowego.

W dniu 4 października 2017r. powód wystąpił do pracodawcy o wypłacenie odprawy emerytalnej lecz wniosek powoda spotkał się z odmową. Wskazywał dalej powód, że postanowienia obowiązującego u strony pozwanej ponadzakładowego układu pracy pracowników jednostek organizacyjnych strefy budżetowej przewidują, że pracownikowi któremu stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości uzależnionej od ilości lat pracy. Na poparcie swojego żądanie przywołał powód orzeczenia Sądu

Najwyższego oraz sądów powszechnych, w których analogiczne żądanie było uwzględniane. W podsumowaniu powód wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w art. 84 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w związku z art. 17 ustawy o uposażeniu żołnierzy nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92 § 1 kp, lecz stanowi gratyfikację za pełnioną służbę. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia z zawodowej służby wojskowej nie wyłącza prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Pozwany pracodawca - **Wojskowa Komenda Uzupełnień w G.** - w odpowiedzi na pozew powództwa nie uznała i wniosła o jego oddalenie w całości oraz o zasądzenie od powoda rzecz pozwanego kosztów procesu w tym ewentualnych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że powód wnioskiem z dnia 04.10.2017 roku zwrócił się do pozwanej o wypłatę odprawy emerytalnej w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dniem 30.09.2017 roku. We wniosku nadmienił, że z dniem 01.10.2017 roku przeszedł ze statusu pracownika resortu O. Narodowej - emeryta - na status wyłącznie emeryta. W okresie wcześniejszym nie otrzymał odprawy emerytalnej a jedynie w związku z upływem okresu wypowiedzenia dokonanego przez organ wojskowy, odprawę przysługującą z tytułu zwolnienia z zawodowej służby wojskowej. Z dniem 01.10.2017 roku spełniał również wymóg wieku emerytalnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Pozwana nadto podała, że w okresie od 01.08.1963 roku do 18.10.1965 roku powód pracował w Nadleśnictwie J. jako pracownik fizyczny. Następnie, w okresie od 20 października 1965r. do 31 sierpnia 1997r. pełnił czynną służbę wojskową, w tym od dnia 22 lipca 1969r. do 31 sierpnia 1997r. zawodową służbę wojskową. Z dniem 1 września 1997r. został zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) w G. na czas określony a od 1 stycznia 1999r. na czas nieokreślony. Z dniem 1 grudnia 2000r. stanowisko powoda zaliczone zostało do grupy stanowisk wspomagających w korpusie służby cywilnej. W dniu 26 czerwca 2017r. złożył powód wypowiedzenie umowy o pracę i w dniu 30 września 2017r. stosunek pracy między stronami uległ rozwiązaniu.

Pozwany zaznaczył, iż spór między stronami dotyczy ewentualnych uprawnień powoda do odprawy emerytalnej. Pozwany nadto podał, iż kwestionuje wysokość odprawy.

Pozwany w dalszej części wskazał, iż powód niewłaściwie przywołuje art.48.1 ponadzakładowego układu zbiorowego pracy dla pracowników wojskowych jednostek organizacyjnych sfery budżetowej. Nie są nim bowiem objęci członkowie korpusu służby cywilnej. Z kolei prawo do odprawy emerytalnej normuje art. 94 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którym:

„Członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej, jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

2. Do okresu pracy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

4. Odprawę, o której mowa w ust. 1, oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy.”

Pozwany podał, iż nie kwestionuje utrwalonego w orzecznictwie stanowiska Sądu najwyższego zawartego w wyroku 9 grudnia 2015r. w sprawie PK 1/15, zgodnie z którym odprawa przewidziana w art.84 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w zw. z art. 17 ustawy o uposażeniu żołnierzy, stanowi gratyfikację za pełnioną służbę. Skoro

jednak powód otrzymał należne mu z tytułu ustania stosunku służbowego świadczenie, następnie zaś konsekwentnie, do chwili obecnej pobiera emeryturę wojskową, to nie może skutecznie nabyć prawa do odprawy emerytalnej przewidzianej w art. 94 ustawy o służbie cywilnej albowiem prawo do swej emerytury nabył powód już wcześniej. Zgodnie zaś z cytowanym wyżej art.94 ustawy warunkiem uzyskania odprawy jest przejście na emeryturę lub rentę. Warunek ten w przypadku powoda nie został spełniony. Zgodnie bowiem z poglądem wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 189r. wydanym w sprawie III PZP 52/88, warunek przejścia na emeryturę lub rentę nie jest spełniony gdy następuje tylko samo zaprzestanie pracy a nie wiążą się z tym skutki w sferze zaopatrzenia emerytalno – rentowego. Sąd Najwyższy wskazał nadto, iż warunek przejścia na emeryturę emeryta wojskowego, który podjął pracę w urzędzie państwowym nie jest spełniony gdyż samo zaprzestanie pracy w urzędzie nie powoduje żadnych skutków w sferze zaopatrzenia emerytalno - rentowego. Dlatego też urzędnik państwowy, były żołnierz zawodowy, z chwilą zaprzestania pracy nawet po wieloletnim zatrudnieniu w urzędzie państwowym, nie nabędzie prawa do odprawy jeżeli z zakończeniem pracy w urzędzie nie łączy się nabycie świadczeń emerytalno – rentowych. Urzędnik taki bowiem z chwilą zaprzestania pracy nie przechodzi z urzędu państwowego na emeryturę lecz jedynie, nie będąc już pracownikiem, powraca do statusu emeryta lub rencisty wojskowego. W sferze jego uprawnień emerytalno – rentowych nie nastąpi jakakolwiek zmiana wynikająca z zatrudnienia w urzędzie państwowym.

Pozwany zakwestionował nadto wysokość odprawy. Zdaniem pozwanego powód powołał się na błędną podstawę prawną przywołując Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy oraz pomijając fakt, iż dopiero z dniem 1 grudnia 2000r. stanowisko pracy powoda zostało zaliczone do grupy stanowisk wspomagających w korpusie służby cywilnej. Brak tu bowiem spełnienia przesłanki posiadania przez powoda 20 letniego stażu pracy w korpusie służby cywilnej, od którego uzależnione jest prawo do odprawy w wysokości 6 – miesięcznego wynagrodzenia .

Pozwany zanegował również słuszność domagania się odprawy wraz z odsetkami. Wskazał, że złożoność kwestii przysługiwania powodowi odprawy emerytalnej nie jest jednoznacznie rozstrzygnięta. Trudno zatem uznać, że strona pozwana w tym stanie faktycznym i prawnym pozostawałaby w ewentualnej zwłoce w stosunku do powoda i związaną z tym faktem koniecznością wypłaty odsetek za opóźnienie. Nadto, powód wypowiedział umowę o pracę w dniu 26 czerwca 2017r. nie domagał się wypłaty odprawy zaś składając w dniu 4 października 2017r. wniosek o wypłatę odprawy nie określił terminu w jakim miałyby być wypłacone. W takiej zaś sytuacji odsetki winny być ewentualnie naliczane dopiero od dnia wniesienia powództwa do Sądu.

Sąd ustalił co następuje:

Stan faktyczny między stronami w sprawie pozostawał bezsporny. Mianowicie, powód C. G. w okresie od 01.08.1963 roku do 18.10.1965 roku pracował w Nadleśnictwie J. jako pracownik fizyczny. Następnie, w okresie od 20 października 1965r. do 31 sierpnia 1997r. pełnił czynną służbę wojskową , w tym od dnia 22 lipca 1969r. do 31 sierpnia 1997r. zawodową służbę wojskową.

W związku z zakończeniem służby wojskowej , na podstawie art.84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w zw. z art. 17 ustawy o uposażeniu żołnierzy, otrzymał odprawę stanowiącą gratyfikację za służbę wojskową w okresie od 20 października 1965r. do 31 sierpnia 1997r.

Następnie, z dniem 1 września 1997r. powód został zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) w G. na czas określony a od 1 stycznia 1999r. na czas nieokreślony. Pracował na stanowisku starszego referenta. Z dniem 1 grudnia 2000r. stanowisko powoda zaliczone zostało do grupy stanowisk wspomagających w korpusie służby cywilnej. W dniu 26 czerwca 2017r. złożył powód wypowiedzenie umowy o pracę i w dniu 30 września 2017r. stosunek pracy między stronami uległ rozwiązaniu.

Zważyć należy, co następuje:

Przedmiotem sporu między stronami jest prawo powoda do odprawy emerytalnej, do której uprawniony jest pracownik w momencie gdy jego stosunek pracy ulega rozwiązaniu a jednocześnie ma to związek z jego przejściem na emeryturę lub rentę. Prawo to wynika albo z ogólnych przepisów – z art.92¹ kp – albo też wynika z

przepisów szczególnych, które uprawnienie takie przewidują i regulują przesłanki jego nabycia oraz wysokość samego świadczenia.

W odniesieniu do powoda aktualna pozostaje ta ostatnia sytuacja – w art. 94 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o służbie cywilnej ustawodawca przewidział prawo do takiego świadczenia. To zatem w świetle tego powyższego uregulowania analizować należy żądanie powoda.

Niewątpliwie bowiem powód w okresie zatrudnienia w pozwanej K. przez cały czas pozostawał pracownikiem - źródłem więzi prawnej łączącej strony pozostawała zawarta przez strony umowa o pracę. Z dniem 1 grudnia 2000r. stanowisko pracy powoda zostało zaliczone do grupy stanowisk wspomagających w korpusie służby cywilnej i od tego to okresu powód stał się członkiem korpusu służby cywilnej i wszystkie uregulowania dotyczące tej grupy pracowników znajdują odniesienie również do powoda.

Niewątpliwie też po zakończeniu okresu pełnienia zawodowej służby wojskowej otrzymał odpowiednią gratyfikację o jakiej mowa w art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Po tym też okresie tj. od dnia 1 września 1997r. powód pozostawał emerytem wojskowym i jednocześnie – pracownikiem pozwanego pracodawcy.

A zatem zadaniem Sądu w niniejszej sprawie było udzielenie odpowiedzi na pytanie jaki charakter ma wcześniej wypłacona powodowi odprawa oparta o art.84 ustawy o zawodowej służbie wojskowej oraz czy wyłącza ona prawo powoda do odprawy emerytalnej o jakiej mowa w art. 94 ustawy o służbie cywilnej.

Odpowiadając na to pytanie w pierwszej kolejności należy wskazać, iż zdaniem Sądu podzielić należy argumentację zawartą w pozwie a mianowicie, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.) w związku z art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2004 r.), nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92[1] § 1kp. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza - na podstawie art. 92[1] § 2 kp - prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Stanowisko takie, o czym wspominały zresztą obie strony, zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie I PK 1/15. W uzasadnieniu wyroku SN podniósł między innymi, że w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że zmiana statusu pracownika lub pracownika - emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 kp. Następuje ono zawsze i tylko przez ustanie stosunku pracy. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy osoba posiadające ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Zmiana statusu prawnego pracownika, również pracownika posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta), wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania jego stosunku pracy pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. W tym znaczeniu kilkukrotne przejście pracownika na emeryturę nie jest wykluczone. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę pozostaje bez znaczenia okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnienia do takiej odprawy. Unormowanie ustanowione w art. 92¹ § 2 kp oznacza zatem, że pracownik, który otrzymał odprawę emerytalną wskutek ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę, nie może ponownie nabyć do niej prawa przechodząc na emeryturę po rozwiązaniu kolejnego stosunku pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2007 r., I PK 58/07, Monitor Prawa Pracy 2007 nr 9, s. 479 oraz z dnia 2 października 2013 r., II PK 14/13, Monitor Prawa Pracy 2014 nr 2, s. 88-91 i szeroko powołane w nim wcześniejsze orzecznictwo). Otrzymanie zatem odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza - na podstawie art. 92¹ § 2 kp - prawa do odprawy emerytalnej

przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Sąd w pełni podziela prezentowane przez SN argumenty a odpowiadają one w zupełności na podnoszone przez stronę pozwaną w niniejszym procesie zarzuty, w szczególności, iż faktem wykluczającym prawo powoda do odprawy jest brak zmiany w sferze uprawnień emerytalno – rentowych powoda. W świetle przywołanych wyżej stwierdzeń Sądu Najwyższego pogląd pozwanego uznać należy za całkowicie chybiony. Powód nie otrzymał wcześniej żadnej odprawy emerytalnej a przecież tylko taki stan rzeczy wykluczałby prawo powoda do przedmiotowej odprawy. Jak wskazywano wyżej, odprawa jaką powód otrzymał w 1997r. taką odprawą nie była.

Stąd powód – wobec rozwiązania stosunku pracy z pozwaną z dniem 31 września 2017r. – nabył prawo do odprawy emerytalnej o jakiej mowa w art.94 ustawy o służbie cywilnej. Odmiennie jednak niż przyjmowała to pozwana, Sąd przyjął, iż powodowi przysługuje odprawa w wysokości 6- miesięcznego wynagrodzenia powoda. Wysokość odprawy ustawodawca uzależnił od stażu pracy w służbie cywilnej – przysługuje ona co do zasady wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej, jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Na uwagę jednak zasługuje teza wyroku

Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2012r. wydanego w sprawie III PK 80/11, mianowicie, że:

„Przez okres przepracowany w służbie cywilnej, o jakim mowa w art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 227, poz. 1505 ze zm.), od którego zależy wysokość odprawy emerytalno - rentowej członka korpusu służby cywilnej, należy rozumieć okresy pracy w tejże służbie wraz z okresami zaliczalnymi, wymienionymi w ustępie 2 i 3 tego artykułu.” W uzasadnieniu SN zaznaczył, iż zamieszczenie tego rodzaju regulacji w ustępie 2 komentowanego artykułu, wyraźnie nawiązującego w swym brzmieniu do ustępu 1 sprawa, że treść całego przepisu staje się przejrzysta i zarazem - w odniesieniu do zasygnalizowanego problemu - pełna. Podkreślił, iż ze sformułowania ”do okresu pracy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się...” można wyprowadzić wniosek, że ustawodawca nie przewidział w ustępie 1 przepisu różnych - co do sposobu obliczania - okresów rzutujących na wysokość odprawy emerytalno - rentowej. Pozwala to na zaliczenie do tegoż okresu wszystkich zakończonych okresów zatrudnienia (a więc tzw. ogólny, bezwarunkowy staż pracy, obejmujący wszystkie okresy pracy w ramach stosunku pracy, bez względu na podstawę prawną tego stosunku, sposób i przyczyny jego ustania oraz przerwy między zakończeniem jednego a nawiązaniem drugiego) oraz innych udowodnionych okresów, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze (czyli tzw. powszechne okresy zaliczane, inne niż pozostawanie w stosunku pracy, uwzględniane w zakresie uprawnień pracowniczych) poza okresami zatrudnienia w partii komunistycznej i organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944 - 1990.

Wobec powyższego za zasadne uznać należało żądanie powoda by zasądzić na jego rzecz odprawę w wysokości jego 6 miesięcznego wynagrodzenia – kwotę 17270, 64 zł będącą zgodną z wyliczeniami pozwanego (43v).

W zakresie odsetek Sąd orzekł zgodnie ze sprecyzowanym roszczeniem w tym zakresie powoda – od dnia wyrokowania.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w wyroku.